

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Berczik Árpád nyugalomba vonult.

Berczik Árpád miniszteri tanácsos, a sajtóügyi osztály vezetője nyugalomba vonult. Ez a nyugalombavonulás nem egy elaggott, összerokadt aggastyán nyugdíjbalépését, hanem egy élete delén levő ember hivatalából való visszavonulását jelenti. És ezt a tények is megerősítik, mert Berczik Árpád, mint szindarabíró, csodálatos erőt és tevékenységet fejt ki az utóbbi hónapokban. Két színháznál is készülnek a kedvelt író darabjaira, hogy még az idén színrekerüljön mindakettő. A művészetért rajongó magyar közönség pedig sokat vár még Berczik Árpádtól, aki a többek között „Himfi

Berczik Árpád.

dalai“ című színművével meghódította teljesen a közönséget. Amit ír, az igazán magyar zamattal van írva és drámai erő van minden alakjában.

Szinte jól esik az ő magyar szindarabjait látni ma, mikor az idegen piszkos darabok százai metelyezik meg a művészetért rajongók lelkét. Van tehát még tisztességes magyar drámairodalom, mely Berczik Árpád és néhány hozzá hasonló, nemes törekvésű magyar írónak köszönhető.

Üdvözljük Bercziket, hivatalából való visszavonulása alkalmával és kívánunk részére sok-sok babért a színpadokon, melyek egyuttal a magyar irodalom dicsőségét és haladását is jelentik, mert Csiky Gergely halála óta Berczik Árpád az egyedüli tősgyökeres magyar vigjátékíró. Hisszük, hogy a hiva-

talból való visszavonulás után teljes erejét az irodalomnak szenteli, ami szükséges a mi befertőzött színpadjaink erkölcsi javulására.

Jobb és megbizhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

A mulatság ára.

Sokféle mulatság van a világon, csak olyan mulatság nincs, melyet valakinek megfizetni ne kellenék. Vagy aki rendezi, vagy aki élvezi, de fizetnek minden mulatságért. A most folyó országházi harc is mulatság, még pedig olyan magyaros bus mulatság, de ennél már előre tisztában lehetünk azzal, hogy ki fogja megfizetni. A rendezők bizonyára nem fizetik, de a nép, az adófizető polgárság teljes bizonyos, hogy kinyögi, kiizzadja az árát. A tétlenség káros hatása, az országházban folyó szóharc sem egyéb tétlenségnél, melynek keserü levét az ország népe iszsza meg.

Kinek van igaza, azt itt nem firtatjuk, azonban tudjuk jól a multból, hogy az obstrukció rövid öröm és hosszú bánatot hozott az országra. Az adót nem fizettük, mert nem kérték, pedig tudta mindenki, vagy legalább is gondolhatta, hogy az ország rendjét, vezetését adófizetés nélkül fentartani nem lehet. A sok adóhátralék összegyűlt. Jött rá egy szárazság és aszály által pusztító időjárás, egy rossz esztendő és éppen ebben a keserves időben kellett a szegény népnek kinyögni az elmulasztott adófizetést. Ugy-e, hogy a cifra obstrukciós mulatság ára drága volt, meg rossz időben is kérték azt meg.

De hacsak pénzbe menne a mulatság ára, az még megjárna. Hanem olyan háborzongatás fogja el a testünket, mikor véletlenül a kívándorlási statisztikába tekintünk. Szeptember hó végéig úgy áll a bál, hogy ha a hátralevő negyedév is olyan eredménnyel zárul, mint az előző három negyed, és amire nagyon kedvező kilátások vannak az országos nyomor miatt, akkor ez évben kereken kimondva *negyedmillió ember hagyja el a régen tejjel-mézzel folyó országot. Kétszázötvenezer munkáskéz!!...*

Ezek az emberek pedig jól tudják, hogy az új hazában ötszörös munka várja és bizonytalanság minden lépésük, de a remény viszi őket. Hátha ott jobb világ van, ahol kevesebbet beszélnek és többet dolgoznak. És ezt az óriási véráldozatot nagyrészen az obstrukciós mulatságért adja az ország. Azt mondja a nép: mit ér a hazafiság, ha nincs egy talpalatnyi földem és ráadásul fekete kenyér sem jut mindennapra.

Most aztán gondolkozzanak a nagyság képviselő urak azon, hogy mit ér az ők beszédtengerük, ha több kárt mint hasznot hajt a magyar nemzetre. Közönséges cirkusz-komédia, de szörnyű drága a mulatság ára. A nép nyög, az inséges vidékeken a hideg miatt dideregnek a százezrek. És aki ezeknek a didergő százezreknek nevében napok hosszáig beszél a dunaparti jól fűtött márványpalotában, beszél, hogy az idő teljék, beszél, hogy az ő kicsinysége kiemelkedjék, beszél hazafiságról, szent jogokról és beszél mindenről, de a nyomorgó százezrek nem jutnak eszébe, a vándorbottal tovahaladó negyedmillió lélek nem döbbsenti meg, mert első a mulatság, a látszólagos hazafiság. Megélhetésre ugyan miért gondolnának, hiszen jól van dolga mindenféle pártonbelüli és mindenféle pártonkivüli nagyságos népképviselőnek. Tudják is ők, hogy milyen nehéz volt nyögni az előző mulatság árát. Csak rendezik az újabb cécót, az árára nem gondolnak. Nem ők fizetik!...

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az elmúlt héten két nagyhatású beszédet emelhetünk ki az országgyűlésről. Az *Apponyi* Albert grófét és a *Hoch* Jánosét. Mindkettő igazi remeke a szónoklatnak, de azért az ügyet elébb nem vitték egy lépéssel sem. A miniszterelnök beadta a házszabályrevíziós indítványát és az általános harc teljes erővel kitört. Az obstrukció ismét dühöng tehát, melyben az ellenfelek bármelyike nyerjen, mégis az ország polgárai veszítenének az áldatlan harc miatt. A hét két kimagasló eseményéről a kétéves katonai szolgálati időről és a honvédtüzérség felállításáról külön cikkben emlékezünk meg. Az egy hét alatt elvégzett semmittevésről többet nem érdemes írni. Szalmacséplést végez az országgyűlés ismét, pedig nagy a mi nyomorunk országszerte. A kormányelnök erős kézzel akarja átvinni javaslatát, az ellenzék agyonbeszéléssel fenyegetődzik és hozzá is lát mind a kettő.

Kétéves katonai szolgálat és a honvédség ágyui.

Amiért olyan sok harc folyt széles e hazában, az elmúlt héten igen váratlanul csak előbujt egy miniszterelnöki válaszadásban. A kétéves katonai szolgálati időt még a nyár folyamán megvitatták a nagy hadügyi emberek és a király is jóvá hagyta

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kítűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménnytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménnytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménnytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostágyár. — HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN.

azt, de a kellő létszámfölemeléssel, hogy a hadi-létszámban hiány ne álljon be. Ez ugyan nem sok, ha elővesszük a kétszerkettőt, de tudnivaló, hogy még sokat engednek belőle, módosítanak rajta és csak jobb lesz az, mint a három esztendő.

A honvédség részére fölláttatandó tüzérség is tervbe van véve. És azt határozottan keresztül is viszik. Meglesz a magyar hadsereg rendre. De idő kell a jó munkának. Előbb tisztet kell nevelnünk, magyar tüzértiszteket és rendre, fokozatosan térni át a magyar honvédtüzérség létesítésére. Lesz magyar tüzértisztképző iskola, lesz honvéd ágyu és honvédtüzérség magyar vezényszóval, de mindez a magyar ember zsebéből lesz. Különben ez természetes is. A magyar hadsereg eltartása Magyarországot illeti meg. Eppen ezért kár egyes ellenzéki képviselőknek ezen megütközni, mert ha a magyar tüzérséget kívántuk, azt nem az osztrákoktól kértük ajándékba, hanem magunk akartuk felállítani a magyar nemzet erősítésére, következőképpen a saját pénzünkön. Hogy a miniszterelnök nem rendezett nagy parádét, amikor ezt elmondotta, hanem egy válasz adásánál beszélt el, az az ő dolga, de örülni tudunk rajta szívünk egész melegével. Csak mielőbb keresztül vigyük ám, hogy a magyar fiu két évig szolgáljon és a honvédség tüzérséget kapjon, amely magyarul imádkozzék, magyarul káromkodjék. (Ez utóbbit ezelőtt is megtették a tüzerek.)

Elnökválasztás Amerikában.

Mult héten folyt le az elnökválasztó képviselők megválasztása az amerikai Egyesült-Államokban. Általános nagy többséget kapott Roosevelt Tivadar volt elnök, Parker ellenfelével szemben. A győzelemért Parker ellenjelölt a következő távirattal üdvözölte Rooseveltet:

— A nemzet szavazatával nyomatékosan üdvözölte az ön kormányzatát. Üdvözlöm Önt!

Tehát az ellenfél üdvözölte a győztest. Hol vagyunk mi? Nálunk egy kis képviselőválasztás után öt évig haragot tartunk. Miért? Mert kicsinyesek, önzők vagyunk. Nem az eszméért, a közjéért küzdünk, hanem a személyekért. Ez már nem Krisztus példája.

Az amerikai elnökválasztás szörnyű nagy dolog ám, ha meggondoljuk, hogy hatvannégy államban választanak egy nap és Rooseveltnak csak New-York államban kétszázhetven ezer szótöbbsége volt. Összesen tizenhárom millió szavazó szavazott. A választásokon csupán négy emberélet esett áldozatul. Nálunk, e kis országban egy választáson több vérengzés foly, mint ott hatvannégy államban összesen, pedig ott elnököt, az országok legelső emberét választják és nem országgyűlési népképviselőket.

Orosz-japán háboru.

A harcterről.

A mult héten megkezdődött ágyuharcból Mukdennél, úgy látszik, nem fejlődött ki általános csata. Az oroszok sem mozdultak ki megerősített állásaikból, a japániak sem. Mindkét fél kitűnően körül-sáncolta magát és még az eddigieknél is véresebb ütközetre lehetünk elkészülve, ha rákerül a sor. Különösen a támadó fél fog erősen vérezni, ezuttal alkalmasint az oroszok. Az is lehetséges, hogy télire rendezkedtek be ilyen erősen, mert rendes körülmények között nagy, nyílt csatáknál nem igen szokás olyan védelmi eszközöket használni, mint azt erődöknél alkalmazzák. Nem tartják kizártnak, hogy aknákat is raktak a futóárkok alá, mint Liaojangnál, ahol a japáni ezredek ilyenekbe és a drótsövényekbe pusztultak bele.

A tengerről.

A balti flottáról nem jött újabb hír és Oroszországban minden nappal növekedik a reménység, amivel a flotta utját kísérik. Japánban is kezd aggodalmassá válni a balti flotta közeledése és minap a császár elnöklésével haditanácsot tartottak, amelyen állítólag az orosz hajók fogadásáról tanácskoztak. Roszdesztvenszki külömben még mindig Dakarban van, ahonnan minap egy sükszavu távirat azt jelentette, hogy Nelidov hadnagy, a párisi orosz nagykövet fia, hirtelen meghalt. Ez az első halottja a balti flottának.

Port-Artur ostroma.

Port-Arturnál október 30-dikán a japániak általános rohamban támadták meg a külső erősségeket és elérték a főerősségek árkait, de ezek mélyebbek és szélesebbek voltak, mint a hogy a japániak remélték és aknákkal is biztosítva voltak. Az árkok egy részét heves küzdelemben bevették és elfoglalták az északi Kikvansan-erősség előtt levő fedett utat. Az oroszok azonban még mindig tartották magukat az árkok egy részében és a japániak bombákkal kezdték őket kiűzni. Egy másik, 4-dikén Fuzánon át érkezett táviratban az áll, hogy a japániak vesztesége az október 30-diki küzdelemben 1500 ember volt és e támadás az összes eddig történtek között a legkevesbbé volt sikeres. A Kikvansan erősséget elfoglalták ugyan, de az oroszok erősítést kaptak és a japániakat elűzték. Ennek az erősségnek az elfoglalása megadná a japániaknak a keleti erősségvonal kulcsát.

Uj japán hadikölcsön.

A háboruhoz sok pénz kell. A folyó hó közepén kibocsátott japán kölcsönt fél nap alatt tizszeresen tul jegyezték. A japániak hitele tehát igen szilárdan áll.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona-osztály.

Vetőmag-osztály.

Erőtakarmány-osztály.

Gazdasági anyag-osztály.

Tenyészállat-osztály.

Borgazdasági osztály.

Gép-osztály.

Biztosítási osztály.

Díjcsabási osztály.

Alaptőke: 528,000 korona. Tartalék: 210,000 korona. For-

galmi visszatérítési alap: 81,409 korona. Tagok száma: 1023.

Prospektust ingyen és bérmentve küldünk.

Az 1904. évi

Őszi és téli anyag- és gépárjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

Egyéb idény-árjegyzékeink a következők: Tavasi és őszi magyarjegyék. — Tavasi anyag és gépárjegyzék. — Tavasi szőlő- és kertmívelési árjegyzék. — Születi és borgazdasági árjegyzék. — Aratási és cséplési árjegyzék.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár! Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő!

Nyomtatványokat szívesen küldünk.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeti sajtó.

Amint népszerűsödik a szövetkezeti eszme, úgy erősödik a szövetkezeti sajtó is. Nem is oly régen még mindössze a gazdaszövetség hivatalos lapja képviselte a szövetkezeti sajtót s a mi ujságunk a „*Független Ujság*“. Ma már hivatalos lapja van az Országos Hitelszövetkezetnek, a Mezőgazdák Szövetkezetének, a Keresztény Szövetkezetek Központjának, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének, az önálló szövetkezetek kötelékének. Egyszóval bőven van szövetkezeti ujság — s a magunk részéről ennek csak örülünk, különösen, ha valamennyi a föladata magaslatán áll.

Ezek közt az ujságok közt, talán mo dani se kell, ma is elsőnek tartjuk a Gazdaszövetség immár 15 éves multtal díszesítő lapját, amelyet a szövetkezeti irodalom leghivatottabb munkása Bernát István dr. szerkeszt. Igaz, hogy ma már ez az ujság se száraz szövetkezeti ujság, sőt inkább érdekes mulattató heti lap, amelyben a szórakoztató olvasmányok is bőven vannak, a szövetkezeti tárgyakon kívül foglalkozik a napi eseményekkel, szóvá teszi a társadalmi munkásság minden legkisebb mozzanatát is. Bernát István irányítása mellett ez a lap sokoldalúsága mellett is megmaradt a magyar szövetkezeti irodalom hü tükrének s a mi lapunk a „*Független Ujság*“ is sok, főleg szövetkezeti dolgokban elismeri utmutatójának.

Ujabban arról értesülünk, hogy az Orsz. Központi Hitelszövetkezet hivatalos lapját is oly irányban kívánják fejleszteni, hogy szórakoztató, mulattató dolgokat is közöljenek az eddig csupán hivatalos rendelkezések közlésére szánt lapban.

Elismerést érdemlő ujtás, de kell, hogy a lap szerkesztőségét a szórakoztató közlemények megválasztásánál igazi szövetkezeti szellem és tudás vezesse. Minden sora álljon a szövetkezeti eszme szolgálatában, ne érintsék kicsinyes érdekek s a szövetkezeti sajtó igazán szükséges harmoniáját ne bontsa.

Ezzel az ujtással szemben mi is ujtást léptetünk életbe. A „*Független Ujság*“ ugyan nem képezi hivatalos lapját egyetlen szövetkezeti központnak se — ennek dacára jövőre közölni kívánjuk, valamennyi nevezetesebb hivatalos intézkedését az egyes szövetkezeti központoknak. Így olvasóink meg fogják a „*Független Ujság*“-ban lényegében találni mindazt,

amit a többi szövetkezeti ujságokban feltalálhatnak, igen természetes, hogy szórakoztató s a napi eseményekkel foglalkozó része lapunknak friss, új és változatos lesz úgy minteddig. Annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy olvasóink rokonszenvesen fogadják ez ujtást, a melyet indokoltta a szövetkezeti sajtóban elfoglalt kivételes helyzetünk és tizenegy esztendő multunk tisz.

Hivatalos hírek. Az O. K. H. Szövetkezet zágrábi képviselőségének társfőnökei, Poic Félix dr. és Frlöhlich Sándor magánviszonyaik folytán állásukról lemondottak. A központ kiváló érdemeik méltánylásával a lemondásokat tudomásul vette s nevezettek f. évi november hó 1-től a további szolgálattól fölmentette. Egyidejűleg a képviselőség egyedüli főnökévé Bálinth Géza-t, a központi főkönyvelőség helyettes főnökét nevezte ki. — A Hangya arról értesíti a kötelékébe tartozó szövetkezetek vezetőit, hogy a marhasó elárusítására külön könyvet vezetni nem szükséges, hanem a már eddig vezetett rendes üzleti könyvben a marhasó részére külön lap nyitandó, melynek „jött“ oldalára a marhasó-küldemények beérkezésük sorrendjében bevezetendők, míg a „ment“ oldalon az egyes marhasó-vevők nevei, valamint az általuk vásárolt mennyiség pontosan kitüntetendő. Ez főleg azért szükséges, hogy a pénzügyi közegek a bevételi és kiadási adatokat összehasonlítva, a készletet bármikor megállapíthassák. Tudatja továbbá, hogy a marhasó ára, amint azt körlevelében is jelezte, 100 kilónként 6 kor. 50 fillér ab bányá. Budapestről szállítva a marhasó ára 100 kilónként 9 kor. 50 fillérré növekedik.

Gőzeke-szövetkezetek. A Nyitra vármegyei Gazdasági Egyesület a minap gőzeke-szövetkezetek alakítása érdekében értekezletet tartott, amelyen ismertették a módokat, amelyek mellett megalakíthatók az ilyen szövetkezetek, előadták azoknak a gyakorlatban való vezetését és nézetünk szerint kissé vérmes számításokat terjesztettek elő, amelyek szerint állítólag négy-öt év múlva, a midőn a gőzeke árát már kifizették, a szövetkezet tagjai földjeiket magyar holdankint 6—7 korona áron fogják szánthatni. Egy gőzekekészlet beszerzése egy vagyonba, 75—80 ezer koronába kerül s azért abban az esetben, ha a részvevőket az évek sorára erősen le nem kötik, kockázatos vállalat marad.

Magyar Bortermelők Központi Szövetkezeté-nek ügyével foglalkozott nemrég a Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesületé-nek választmánya és elhatározta, hogy ezen országos pince-zövetkezet mielőbbi létesítése ügyén mozgalmat indít és maga is belép az alapítók közé.

Rovar és husrostos

„Orpington“ melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol — minden más takarmányt

tartalmaz: **melasset** (20% cukortartalommal), **buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet, rovar és husrostokat.** Ára 10 korona 50 kilogrammonként.

Előnyei: **feltűnő gyors hizás, korai tojóképeség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás,**

feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegyer. Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117. (Telefon 51—32.)

MI UJSÁG?

Királyi temetés Krügernek. A bur köztársaságok utolsó elnökének, *Krüger* apónak holttestét most szállítják hazájába. *Edward* angol király ez alkalomból azt a kívánságát fejezte ki, hogy *Krüger* holttestét Fokvárosba és Pretóriába való érkeztekor a királyoknak járó üdvözlő lövéssel fogadják s eltemetésekor is adják meg neki a királyokat megillető tiszteletet. Az angol király tehát meghajtja a zászlót az egyszerű polgárember koporsója előtt, amely egy maroknyi nép atyját, a bur szabadság tisztalelkű apostolát rejti magában. Mit ér az ágyudörgés a halottnak! Ha fölébredne reá, azt hinné, hogy népét löveti az angol király. De adná csak vissza a burok letiport és vérbe fojtott szabadságát és hozná vissza *Krüger* apó koporsójával azt a hozsánakiáltást, a mely boldog népének szívéből törne föl, meghallaná *Krüger* apó is s boldogan térne nyugvóra hazája földjébe, a melyre így nem hiába omlott annyi ezer honfitársa vére, mert kisarjadt nyomban a népek egyedüli kincse: a szabadság.

Az Erzsébet-tér szobrai. A főváros egyik legszébb sétaterét tudvalevőleg a nemrégiben elhunyt szobrászművésznek, Szécsi Ferencz utolsó alkotásával egy gyönyörű szökőkuttal fogják díszíteni, melynek mintázását most a mester első segédje fejezi be. A szökőkuton kívül még négy szobor nyer a parkban elhelyezést, amelyek közül már kettő munkában is van. Az egyik *Semmelweis Ignác* professzoré, a tudós gyermekorvosé, ezt *Strobl Alajos* készíti, míg a másik, *Veres Pálnét*, a lelkes magyar madonnát fogja ábrázolni. A másik két szobor még nincsen kijelölve. A szobrokat *Czigler Győző* műegyetemi tanár tervei szerint a sétater négy sarkán fogják fölláttatni.

A rendőri hivatalisztek egyenruhája. A rendőrségi hivataliszteket nagy szomorúság érte. A belügyminiszter elvette tőlük az egyenruhát azzal az indokolással, hogy közszolgálatot úgy sem teljesítenek, a hivatalban elvégzendő munkához pedig nem szükséges az egyenruha, amely csak felesleges költséggel terhelte meg az amúgy is szerény javadalmazásu tiszteteket. Különben is több zavarnak volt már okozója ez az egyenruha, amelyet összetévesztettek a rendőrfogalmazók ruhájával, amelytől csak abban különbözött, hogy aranyesillag helyett fehér esillag volt rajta.

Gyilkos erdőőr. Verbón Gasparik potkilavai vad-örzöt az erdei uton halva találták. A gyanu *Kralik*, a *Springer*-féle uradalmi erdőőrre irányult, aki azt állította, hogy vadászás közben lőtte agyon *Gasparikot*. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy egy verbói korezmában együtt mulattak, hazamenet összevesztek, mire *Kralik* négy lépésnyi távolságból lelőtte. Az erdőört letartóztatták.

A bomba. Charkowban az elmúlt héten éjjel *Puskin* költő emlékszobra előtt erős bombarobbanás történt. A szobor megsérült és a szomszédos házak ablakai betörték. Az ismeretlen tettesnek a rendőrség még nem tudott a nyomára jutni.

Elgázolt parasztgazda. *Pintér Ferenc* jómódu izsáki parasztgazda e hónap 7-én kocsiján fát vitt haza az erdőből. Utközben azonban a lovak megbokrosodtak s *Pintér* olyan szerencsétlenül esett a lovak közé, hogy azok a fejét szétrugdosták.

Hazai ásványvizek szállítási kedvezménye. A hazai ásványvizeknek nagy versenyt csinálnak az Ausztriából és külföldről beözönlő ásványvizek. A kereskedelmi miniszter, hogy a magyar ásványvizet versenyképesebbé tegye, 1905. január 1-től szállítási díjkedvezményt léptet hazai ásványvizekre életbe a M. A. V. összes vonalain. Ez a kedvezmény lenne 5000 kilométer után 10, 10,000 kilométer után 20 százaléka az eredeti díjtételnek.

Telefon Budapest és Belgrád között. *Zimonyból* jön a hír, hogy a magyar és szerb kormány között megtörtént a megegyezés a telefonvonal kiépítése iránt s az egyezményt alá is irták. A megállapodás értelmében Budapest Belgrád útján Szerbia összes városaival telefonösszeköttetést kap. Az új vonalak építését haladéktalanul megkezdik s már tavasszal átadják a forgalomnak. *Zimony* és Belgrád között külön hálózat készül, mely a magyar és szerb határállomásokat köti össze.

Edvárd király balesete. Csak most derült ki, mint londoni lapok jelentik, hogy *Edvárd királyt* komoly baleset érte vadászat közben sandringhami birtokán. Mikor ugyanis *Edvárd király* a portugál királyné fogadására érkezett a londoni pályaházba, a jelenlevők észrevették, hogy a király botra támaszkodik és járás közben feltűnően sántít. A baleset állítólag úgy történt, hogy a király az erdőben elcsuszott és kifecamította a bokáját. A király podgyásza közt, amelyet Sandringhamból hoztak, volt egy tolokocsi is, amilyent betegek használnak,

A soproni közjegyző fegyelmi alatt. Sopronban *Geissler József* közjegyző, akinek irodájában nagymérvű okmánybélyeghiányt fedeztek fel, fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, amelyet a szombathelyi közjegyzői kamara el is rendelt s foganatosítására kiküldte *Babitz Lajos* kapuvári közjegyzőt. *Geisler* különben a soproni lapokban nyilatkozatot tett közzé, amelyben azt hangoztatja, hogy ő nem érzi magát bűnösnek.

Betörő borbély. A csendőrségnek sikerült a *Tapolcán* elkövetett *Spiegel*-féle betöréses lopás tetteseit *Rónai Béla* személyében kinyomozni és letartóztatni. *Rónai Bélának* borbélyüzlete van ugyanabban a házban, ahol *Spiegel Rezsőnek* van az üzlete. A tolvajnál az elloptott 8000 koronából 750 koronát megtaláltak, mely egy hajkefe hátába volt elrejtve, a többit elköltötte.

A szárított sertéstrágya

a legkitünőbb és legolcsóbb trágyanem.

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagybirtokon fényes eredménnyel bevezetve. Árajánlattal, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 21. szám.

Kurucemlék Halason. Kiskunhalason november hó 21-én fogják leleplezni a Kuruc-emléket, amely az 1703. október 3-iki kurucütöközetet fogja megörökíteni. Kiskunhalas város kegyeletes közönsége szép kuruc-szobrot emelt a város egyik legforgalmasabb helyén, a pályaház és a temető között levő téren. Hatalmas oszlopon áll egy elbusult kuruc vitéz kőből faragott alakja. Fejét lehajtja balkezére, míg könyökét most készül megtámasztani hatalmas fringiáján. A pompásan sikerült szobrot Damkó József fiatal szobrász készítette, aki ezidő szerint Rómában tartózkodik, mint a Fraknoi-ösz-tündij idei élvezője. A szobor talapzatának elülső márványlapjába Endrödinek ez a kurucdala van bevésve:

„Halálos némaság
Borítja fátyolát
A honi határra . . .
Vége a viharnak,
A levernt magyarnak
Nincs harca, csak álma.
Sűrű sötét éjbe
Szallt le dicsősége
Szép napja világa,
Ha néha felébred,
Szomoruan nézhet,
Sóhajthat utána.“

A hátsó oldalon, szintén márványba vésve ez áll:

„A II. Rákóczi Ferenc fejedelem hadseregéből Deák Ferenc parancsnoksága alatt az 1703-ik évi október 3-án e téren harcolt 3000 kuruc vitéz közül Istenért, hazáért, szabadságért hősi halált halt 234 kuruc vitéz emlékezetére, Kiskunhalas város kegyeletes közönsége. 1904.“

Egész Kiskunhalas közönsége már most készül erre az ünnepre, hogy így is kifejezést adjon hazafiás érzelmének, amelylyel őrizi az ott elesett 234 kuruc vitéz szent emlékét.

Az első hó. A természet megunt a kopott őszi ruháját s az öreg föld fehér leplet öltötte magára. Kedden kora reggeltől késő estig szitált a hó a fővárosban. Megváltozott az utca képe: fehér prémmel volt bevonva a járókelők téli ruhája. A házak előtt nagy szorgalommal takarították el a havat a házmesterek. A hóhányás által is egy kis kereszényhez juthának a nyomorban élők. Különbö az egész országból havazást jelentenek. Hatvanban egész napon át sűrű hó esett. Keszthelyen két napi szokatlan novemberi fagy után erős havazás állott be. Dombóváron kemény fagy van. Egész nap havazik. Baján a hőmérő 5 fokot mutat a 0 fok alatt. Délután némileg enyhült az idő, azóta erősen havaz. Hasonló időjárást jelentenek Bacsáról és Trencsénből is.

A kóser libával.

— Megállj, móré! Megállj!
— Álljék meg kend, Ieig! Kendet nem kergetik!

Boldogság.

Biró: Ön az esküvő után harmadnapra már verte a feleségét. Mit hozhat föl mentsgöl?

Vádlott: Mámoros voltam a boldogságtól.

Csók közben.

Az anya: Nem röstelled magad? Emilel jársz jegyben és Arthurral csóklóztál?

Róza: De igazán Emilre gondoltam!

Urhatnámság.

Vegyeskereskedő: (a feleségéhez) Málc, miért csengeted be olyan gyakran a szobaleányt?

Feleség: Ah, olyan jól esik hallani, mikor nagyságának szóit.

Nő-emancipáció.

Főnök: Mit maza házasodni akar?

Könyvezető kisasszony: Igen.

Főnök: Hiszen hatvan forint havi fizetésből nem tartat el egy férjet!

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolokerekes rendszerű sorvetőgépeit, aczéllöntésű ekéfével ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Téli esték.

Fonogat a nagyanyó,
Perreg a rokkája.
Odakinn meg hull a hó,
Majd szél is jön rája.

A férj és felesége
Bibliát lapozgat,
Melyhez a lámpa fénye
Csendesen pislogat.

Eljátszik a két gyerek
Egy kis asztalkánál.
A nyelvük soka perreg
A képes irkánál.

Tudod, — mondja Ilonka
Végre, nagysokára :
...Sokgyereknek nincs könyve,
Sem meleg ruhája ...

Székely Baka.

A teve megfordítottja.

— A teve olyan barom, a mely nyole napig tud dolgozni, a nélkül, hogy innék, — jegyzé meg Proppenschneider ur nemrégiben, nyelves felesége előtt.

— Ez semmi — jegyzé meg éles tekintettel az asszony — én ismerek olyan barmot, a mely nyole napig iszik a nélkül, hogy dolgoznék.

A mire Proppenschneider ur csöndesen a mellékterembe vonult.

Iskolában.

Tanító: Minek vesszük több hasznát, a napnak-e, vagy a holdnak?

Fiu: Hát a holdnak, mert nappal ugyis világos van.

Választékosan.

Házi estélyen egy fiatal báró narancssal kínálja meg a hölgyeket. Egikhez így szól:

— Narancsoljon egy kis parancsot!

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Az ökrök patkolása.

— Hat képpel. —

Az ökrök téli patkolása mindinkább szokásossá válik, mert ezáltal az ökrök biztosabb járása érhető el s a mancsok szarujának kitöredezése gátoltatik meg. Alig is szorul bővebb magyarázatra, hogy különösen sikos, fagyos uton sokkalta nagyobb biztonsággal jár a megpatkolt ökör s nagyobb terhek tova-
mozdítására képes, mint az, amely vasalatlanul kénytelen járni. S hogy mégis aránylag kevés gazda vasaltatja ökreit, az onnat van, hogy ritka falusi kovács tud jó ökröpatkót készíteni s ezért gyakori eset, hogy a megvasalt ökör meg is sántul egyszerűen mint s ez az a körülmény, mely gazdáink nagyrészt elidegeníti ökreinek vasaltatásától.

Az ökör patkolásánál is az legyen az elv, hogy a szarutalpnak nem szabad ráfeküdni a vasra, hanem inkább a hordozó szélnek kell viselni a test terhét, ellenkezőleg azokon a pontokon, amelyeken a szarutalp ráfekszik a vasra, vérfolt keletkezik, ez pedig sántítást eredményez. Miután azonban az ökör talpa nem mutat olyan szabályos homorulatot, mint a lóé, rendkívül nehéz reá jó vasat szabni, ami annyival is nehezebben sikerül, mert a kovácsoknak rendszeren semmi gyakorlatuk sincs az ökör vasalásban. Aki tehát ökreit patkoltatni akarja, az saját érdekében nagyon helyesen cselekszik, ha a patkót nem saját kovácsával csináltatja, hanem már kész, gyárilag készített patkókat vesz és alkalmaz ökreire.

Az ökrök patkolásához csaknem nélkülözhetetlenül szükséges egy e célra szerkesztett kaloda. E nélkül is meg lehet ugyan patkolni az ökröt, de nagyon nehezen. Kaloda nélkül mindenekelőtt fejét kell valamely szilárd tárgyhoz kötelek segítségével olyan módon megrögzíteni, hogy azzal mozdulni se tudjon, azután egy épület vagy deszkafalhoz kell hozzászorítani s a megvasalendő lábat a csüdre erősített kötél segítségével felemelni s a felemelt láb alá esetleg egy rudat kell keresztben dugni, hogy a láb könnyebben fenntartható legyen. Avagy egy igazságtörő igénybevételével olyan módon kell eljárni, miként azt az ábránk magyarázat nélkül is érthetővé teszi.

Kaloda-szerkezeteket két ábránk mutatja be, melyek magyarázat nélkül is a rajz után bárhol elkészíthetők. Van ezeken kívül még egy kaloda-szerkezet, hasonló a bemutatotthoz a különbséggel, hogy a hátulsó függőleges oszlop hátrább, egy jó araszsal az ökör fara mögé esik, az összekötő oszlop pedig nem ferdén, hanem vízszintesen

halad s az ökör csánkjának magasságában mindkét oldalon egy második vízszintesen haladó összekötő oszlop is alkalmaztatik. Az ökör beállítatván most már a kalodába, hátulsó lába kötél segítségével felemelt láb alá dugva, hogy annak két vége a második vízszintesen haladó összekötő oszlopra támaszkodjon.

A vasalás kivitelét illetőleg fontos dolog, hogy a patkó csak melegen és ne tüzesen pászittassék a patára, mert az ökör talpának szarurésze igen vékony, s a tüzes patkó hamar átsüti, vagy túlságosan kiszáritja a szarut. A vékony patkószegek 35—40 mm.-nél ne legyenek hosszabbak s a szarufalban legfeljebb 15—20 mm.-nyire szabad felhatolniák. —csy.

Filloxerairtás a szőlőelárasztással.

A filloxera ellen nálunk rendszeren szénkénegezéssel és amerikai alanyok ültetésével küzdünk. A szénkénegezéssel ugyan fönt lehet tartani a régi szőlőket, de évről évre ismételni kell, tehát tetemesen megdrágítja a szőlőmivelést és ha nem vigyáznak eléggé, a szénkénegezés magát a tőkét is kipusztítja. Az amerikai alanyok gyökérzete kibírja a filloxerát, mert erőteljes levélzete pótolja a gyökérből kiszitt tápanyagokat. Am az amerikai szőlő beállítása, oltása, trágyázása rengeteg pénzbe kerül és azonkívül az ültetendő fajták és az oltóanyag megválasztása sok szakértelmet igényel, de ha egyszer sikerült, akkor aztán önti, — ha nem is a jövedelmet — de legalább is a bort. Ösmertünk olyan gazdát, aki erőteljes istálló-trágyázással tartotta fent több évig feketeföldű kerti filloxerás szőlőjét, de hogy meddig sikerült az neki, azt már nem tudjuk. Am megvédelmezhető a szőlő a filloxera pusztításaitól elárasztással is olyformán, hogy szőlőtőkékét, szüret után 6 hétig 40 ctm. vastagon vízzel elárasztják. Az ilyen árasztás Franciaország déli meleg vidékein szokásos, ahol a szőlőt télen át nem kell letakarni. Itt a szőlő tövében lerakódó iszap óriási terméseket eredményez és éppen azért nálunk is szerették volna utána csinálni. Nálunk azonban nem megy, mert a szőlőtőkét télen át le kell takarni, már pedig hogy a szüret után 6 hétig víz alatt tartjuk a tőkét és azután takarjunk, az sehogyan sem vihető keresztül. Megkísérelték a tavaszi elárasztást is, de ennek sem volt eredménye. Így tehát nálunk az elárasztás csak ritkaság számba mehet, de így is elég érdekes arra, hogy tudomást vegyünk róla. Kivitele különben is csak az aránylag olesó iszaptrágyázás szempontjából volna kívánatos, de ez is csak kivételes esetekben és mindenesetre nagy öntözési befektetésekkel volna keresztülvihető. Az ilyen öntözésre berendezett területeken azonban valószínűleg jóval több jövedelmet ad a szőlőnél a

Élelmi szerek értékesítését
eszközzük az előirt %
mellett. Fevilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyújtunk tagok és nem tagoknak.

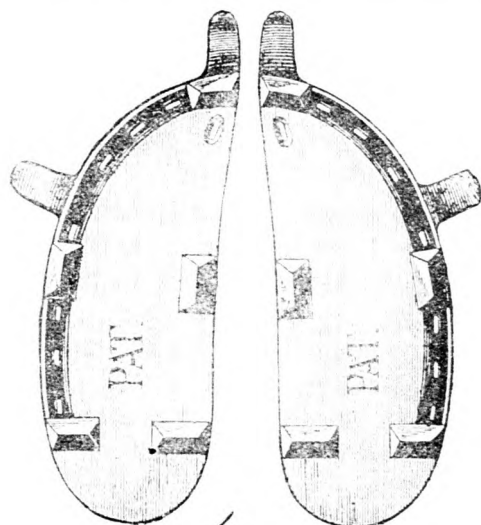
Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

**MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE**

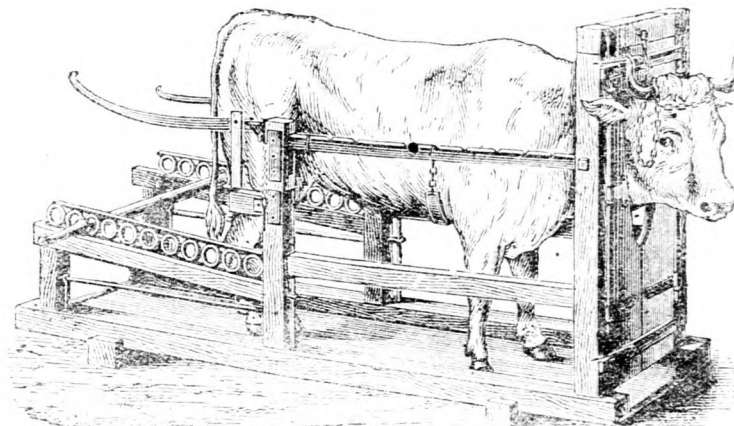
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

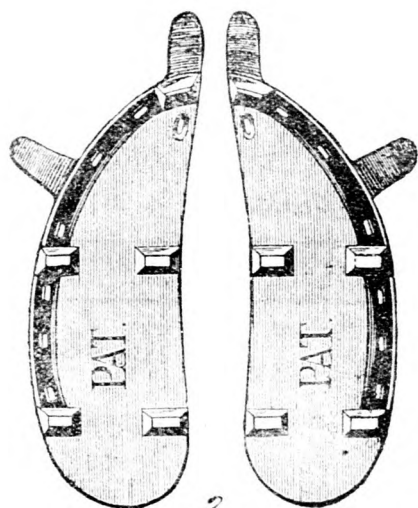
Értekesítésre elfogad: ▼
Husneműket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

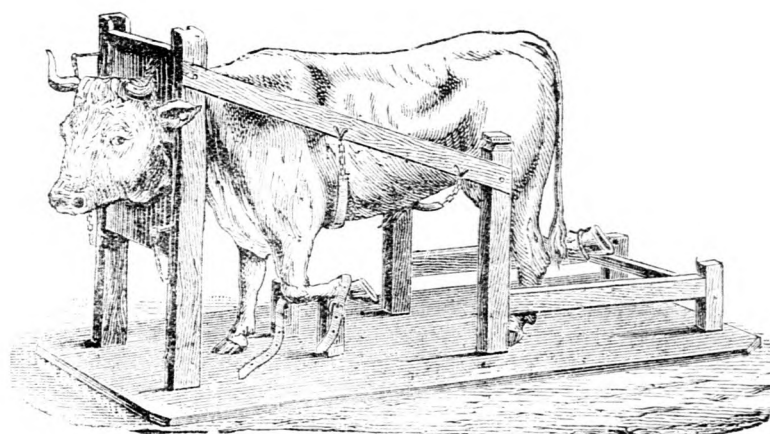
Ökörpatkó tőlire.

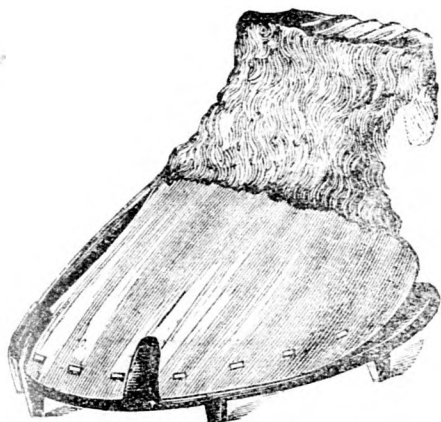
Kalodaszerkezet ökörpatkoláshoz.

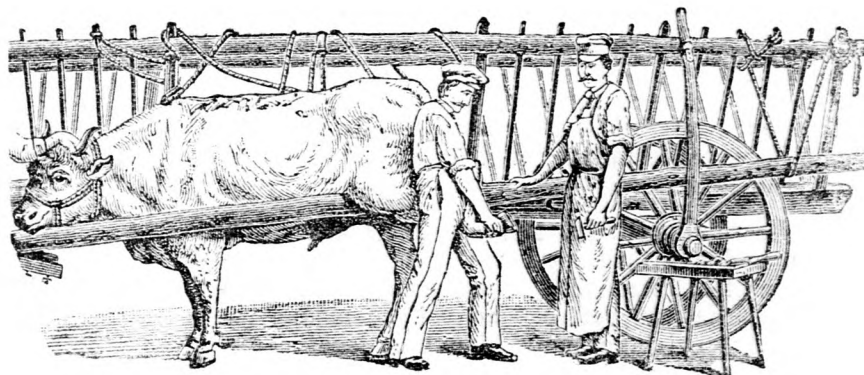
Ökörpatkó nyárára.

Kalodaszerkezet ökörpatkoláshoz.

Helyesen patkolt ökörláb.

Ökörpatkolás igásszekér segélyével.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

**„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.**

zöldségtermesztés. Tehát maradjunk a szőlőműveléssel az immunis homokon és az arra való domtoldalakokon; a már említett eljárásokkal a filloxera ellen ott is sikeresen védekezhetünk.

Adatok a mák termesztéséhez. A mák termesztése egyike a legjövendőbb gazdasági foglalkozásnak. Feltétele a különösen megművelt s igen jól megtrágyált talaj. Az istállótrágya még ősszel alászántandó; a műtrágyák közül különösen a szuperfoszfát és chilisalétromot hálálja meg, előbbent a vetőszántás előtt, utóbbit vetés után kell alkalmazni. A vetést ha csak lehetséges már márciusban kell eszközölni, mert minél korábban vetetik, fejlődése annál rendesebb és jobb lesz, soros vetésnél kat. holdanként 2—2½ kg. magra van szükség, mely ugyanannyi száraz homokkal keverten vetendő el. Szórvavetésnél a mag kétszerannyi is lehet. Legmegfelelőbb vetési mélység 2 cm. a mit vetőgéppel úgy érhetünk el, ha a sulyokat leszedjük. Vetés után a talaj igen könnyű vetőboronával járattató meg. Az első kapálást lehetőleg lokapával kell eszközölni, mert ez később ezért szükséges sz. lesebb sorokba vetni. A lokapa mellett természetesen a kézikapát is igénybe kell venni, hogy a munka tökéletesebb legyen. Mikor azután 3—4 levelet fejlesztett, következik az egyezés. A legmegfelelőbb növénytávolság 13—15 cm. Egyezés után a szükséghez képest még 1 vagy 2 kapálást kell neki adni, a mely már kizárólag lokapával történhetik. A mák aratása akkor eszközölhető, a mikor a tokok megbarnultak és bőrszerű kinézést vettek fel.

A meszezés befolyása a burgonyatermeszre. Dr. Ulbricht német tanár azt tapasztalta, hogy a nevezett talajban termelt burgonya gumói varasodtak a márgázás következtében azonban igen. A gyakorlati tapasztalatok szerint a rozs alá adott kainittal trágyázott és a rozs után megmárgázott talajban a burgonya nem varasodik meg s ezt Ulbricht is tapasztalta. Olyan frissen márgázott talajban azonban, mely kainittal nem trágyáztatott, varas lett az ugyanazon fajtájú, különben teljesen azonosan művelt burgonya. A meszezés a terméshozamot rendkívülleg növelte; többnyire 30—40 mm-al. Legkisebb termésméretet a mészköpporral s legnagyobbat az égetett mészzel trágyázott parcella szolgáltatta. Megállapított ezen kísérletek alkalmával az is, hogy a meszezés a talajt porhanyóbbá, tevékenyebbé változtatta. A mész tehát burgonyánál is kitűnő termést fokozó hatással bír, csak azután gondoskodni kell, hogy a talajból fokozottabb mérvben elvont tápláló anyagok istálló és műtrágyákban vissza is pótoltsanak.

Célszerű-e lucernát ősszel vetni? Az idei száraz évben a midőn a tavasszal vetett lucernák nagy részt kivesztek, bizonyára sokan meg fogják kísérlni a lucerna őszi vetését, hogy ilyen módon pótolják a jövő évi takarmány hiányt. A lucerna őszi vetése azonban ritkán vezet célra, mert az augusztus és szeptember hóban nálunk uralkodni szokott szárazság miatt többnyire nem sikerül. De nincs is miért ősszel vetnünk lucernát, mert ha tavasszal egymagában védőnövény nélkül vetjük, sokkal jobb eredményt fogunk elérni, mintha ősszel vetettük volna. Kerpely Kálmán gazdasági tanintézet igazgatója végzett ez irányban több ízben kísérletet: a melyek mind a tavaszi vetés javára dőltek el. Természetes is, hogy a tavaszi nedvesebb időjárásban a lucerna-

mag is gyorsabban indul esirázásnak és fejlődésnek. Ez eljárásnak különben meg van az az előnye is, hogy tavaszig módunkban van talajunkat nemesak ismételt mély szántásokkal — de megfelelő istálló és műtrágyákkal is előkészíteni, a mi mindenestre a lucerna termés előnyére fog szolgálni.

A köles ára. A kisgazda-közönségnek aligha van tudomása arról, hogy az idén a köles igen drága; a szép tiszta áru métermázsájáért 14 koronát is adnak. Miután pedig nagyon kevés a köles, valószínű, hogy a tavaszi vetések idején sem lesz olcsóbb, sőt esetleg még drágább is. Ahol tehát több gazdának van fölös készlete, ne potyázzák el azt olesón a kiskereskedőnek és ne is etessék föl, hanem vagy értékesítsék azt közösen valamelyik szövetkezet útján, vagy pedig tartsák meg tavaszig, amidőn vetőmagnak kicsinyben is jól értékesíthetők.

!!! Kliséket olcsón !!!

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit ... (kliséket) olcsón kölesön adja, esetleg eladja ...

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gép-gyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczéltanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekfejek.

Pánczelaczel-kormánylemezek.

Magasított aczel-ekfejek.

Porvédő kerekek.

Aczel gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

Szabolcska Mihály új költeményeiből.

A világ.

*Ha ott hágy a világ magadra,
De te hiszesz szent igazadba':
Ne félj, mert nem vagy egyedül.
Szived lángjától tüzet fogva,
Kigyul az eszmék csipkebokra,
És fény veszen körül!*

*Hanem ha tapsoló tömegben
A kétség árnya kél szivedben,
Hogy bünt szolgálsz eszményedül:
— Hasztalan a rivalgó láрма,
Ezernyi ünneplés zajába'
Magadra vagy, siváran, egyedül!*

Hír a falunkból.

*A fiatal bárónk nagy magauntába,
Rózsafát oltott a Gálék udvarába.*

*Hej, hogy irigyelték a ritka virágot,
Gál Magda sorsát a többi parasztlányok.*

*S az a semmi kis fa beválik csodának
Szerencsét termelt az egész Gál-családnak!*

*Füstölgő, vig kéményt a Gálné házára,
Selymet a Gál Magda sugár derekára.*

*De az oltott rózsza mire kivirágzott:
Nem ültek egy padba Magdával a lányok . . .*

*S mire az őszi dér a rózsát megeste:
Valami nagy bánat Magdát eltemette.*

*Nincsen szebb virág a pünkösdi rózsánál,
Falusi lánynak a magaszótt ruhánál!*

Vendéglőben.

Vendéglős: Nem izlik önnek a bor? Ugy látszik a palack nem volt légmentesen elzárva.

Vendég: Talán vízmentesen?

Bíró előtt.

Bíró: Ezelőtt két héttel szabadult csak ki és már ismét itt áll idegen név használata miatt?

Vádlott: Hisz a fogházigazgató tanácsolta, hogy legyek más ember.

Boresa néni.

Az utcasarkon üldögélt kora reggeltől késő estig Boresa néni. Nyáron zöldre mázolt kis szekéren gyümölcsöt árult, télen a gesztenyesütő kályhácska gőzénél melengette ráncos kezeit. Az utca népe „Hóbortos néné“-nek hívta, mert folyton imádkozott, ujjai közt pörgetve az olvasót. A pajkos suszterinasok meg-megkérdézték tőle:

— Boresa néni, miért imádkozik folyton?

Remegő hangon mondta ilyenkor Boresa néni:

— Vezeklem a bünömért, fiam. Mert én nagy bünös vagyok ám.

— Ugyan menjen Boresa néni! Maga bünös, aki még a légynek sem vét. Aztán mitéle vétet követett el?

— Nem tudom megbocsát-e érte az Uristen, — felelte szomorúan.

De azért szerette ám az utca népe Boresa nénit. Aranyos jó szive volt. Az ujságáros rikkancsoknak, suszterinasoknak rendszerint ő foltozta meg a rongyos ruháit. Az utszéli vak koldust is ő vezette esténként haza.

Arra vezetett el az utam, kétszer napjában. Amikor délben az irodából hazasiettem, mindig megálltam Boresa néninél, hogy valamit hazavigyek a kicsikémnek. Szinte vétéknek tartottam volna, ha máshol vásárolok. Ugy megszoktam ott az utcasarkon látni azt a jó öreg arcot, amint kopott, szürke nagykendőjéből bólogatott felém. Rendszerint a levesét kanalazgatta kis eszerépfazekából, amikor hazafelé mentem. Amint messziről meglátott, letette a kanalat s barátságosan mosolygott rám szelid szemével. Szinte megszerettem a jó öregot. Egyszer, egy vasárnap délelőtt még a kis lányomat is megmutattam neki, arra jártamban.

— Nézze Boresa néni az én kis aranyosomat! Ilonkának hívják.

És ezóta mindig csak úgy mondta az én öregem.

— Tekintetes ur, ezt a legszebb piros a mát, a kis Ilonkának adja ám.

Egy napon azután hiába kerestem az öreg asszonyt az utcasarkon. Egy fiatal lányka ült a gesztenyes kályhácska mellett.

— Talán az unokája Boresa néninek? No mindegy, megkérdézttem, hogy mi lelta az öregot.

— Szegény Boresa néni nagyon beteg. Nem hiszem, hogy soká viszi. A szomszédban lakom s ellvállaltam a gesztenyeárulást helyette, mondta a leány.

Egészen elszomorodtam. Szegény öreg asszony, hát beteg. Ekkor hirtelen eszembe jutott, hátha meglátogatnám. Hamar megkérdézttem a címét. Másnap délután öt óra felé már künn jártam a Ferencváros egyik elfedett, keskeny utcácskájában.

Meglátogatom Boresa nénit. Hideg, barátság-talan, sötét téli délután volt. Egy apró, földszintes ház előtt álltam meg. Itt lakik tehát Boresa néni.

Beléptem. Barátságos, ódon butorzatu szobácska volt. Boresa néni az ágyon feküdt. A gyér világitásnál csak akkor ismert fel, amikor már az ágya mellett álltam. Fel akart ülni ágyában, de erőtlően visszahanyatlott. Könnyek peregtek végig beesett arcán.

— Jaj, a tekintetes ur! Meglátogattott engem, a szegény öregot.

— Ne, ne Boresa néni, csitítottam. Eljöttem megnézni, mit csinál. Hoztam egy kis bort, ez majd hamarosan talpraállítja.

— Köszönöm a jóságát, tekintetes uram. Aldja meg az Isten érte. De már nekem végem. Nem segít már rajtam semmi orvosság. En meghalok. Megszán végre az Ur, s magához veszi szegény bűnös szolgálóját.

— Ugyan, Boresa néni, vigasztaltam. Dehogy hal meg. Egészséges lesz. Ismét ott fog ülni az uteasarkon. No hiszen szép is volna. Mit csinállok én akkor, ki küldene az én kis Ilonkának piros almát, ropogós cseresznyét. Szomorú mosoly vonult végig beesett arcán. A szemei szinte égtek, piros láz-foltok tüzeltek az arcán. Néha egyet köhintett nehezen, kinosan.

— Jobb nekem, tekintetes uram, ha meghalok, higgye el. Mióta várom már a megváltást! Majd hirtelen megragadta a kezemet.

— Tekintetes ur, érzem, meghalok. Hivasson papot, hamar. Hadd gyónjam meg neki az én nagy bűnömet. Mit gondol, tekintetes ur, megbocsátja az Uristen a vétkeimet?

Nagy lázas szemei ijedten tapadtak rám.

— Nyugodjék meg Boresa néni, elküldtem már a papért. Azután nem is lehet magának olyan nagy vétke.

Néhány pere múlva újra megszólalt.

— Soká jön az a pap nagyon. Elmondom a bűnömet a tekintetes urnak, nem akarok úgy meghalni... a nélkül, hogy meggyóntam volna. Megfogta a kezemet s beszélni kezdett.

— Hogy a jó uram, alig négyévi házasság után meghalt, egyedül maradtam a világon, szegényen. Egy leányom volt, gyönyörű szőkehajú gyermek. Szép, tiszta kék szeme volt, olyan,

mint a mennyboltozat. Milyen szelid volt, milyen ártatlan, s mi lett belőle... Dolgoztam érte éjjel-nappal szakadatlan, hogy jó életet teremthessek neki, s vehessen neki sok szép ruhát. Mert azt nagyon szerette. Az is volt az átka. Mikor tizenhét éves lett, beadtam egy varró-iskolába. Nem nagyon szeretett varrni. Egyáltalában nem szerette a munkát, csak dalolt, kacagott egész nap, olyan volt, mint egy kis dalos madár. Közben mindig szépült. Tizenhat esztendősen korában olyan szép volt, hogy az utcán csak úgy futott utána a nép. Egyszerre aztán elkezdett nagyon cifrán, módosan öltözködni. Minduntalan volt egy új kalapja, szép aranygyűrűje. Ha kérdeztem, honnan vetted? Azt mondta:

— Jaj mamám lelkem, egy gazdag nagyságá-

hoz viszek mindig ruhát, az adja nekem ezt a sok holmit, amit már ő nem hord, mert nagyon szeret.

— És én biztam benne. Később azt mondta gyakran.

— Mamám, az egyik barátnőm a varróból, kap a színészbátyjától ingyenjegyet a színházba. Elvisznek engem is, s majd csak reggel jövök haza, ott alszom náluk.

S én hittem neki. Ki ne hitt volna annak a gyermeknek, ha ránézett az emberre azokkal az ártatlan kék szemeivel.

Egyszer azután elmentem a belvárosba, a templomba. Amint kijövök a templomból, hát látok egy cifrán öltözött kisasszonyt egy urral karonfogva. Szakasztott olyan, mint az én leányom. Utánuk megyek.

Uram Istenem, hogy akkor el nem vetted az eszemet!

Az én leányom volt. Olyan lett az arca, mint a fal. Tovább mentem. Amikor este hazajött, kiutasítottam.

— Nem vagy az én leányom többé. Nem ismerlek.

A lábaim elé borult. A kezemet csókolta.

— Bocsáss meg, anyám!

— Ki volt az az ur?

— Egy báró.

— Régen ismered?

— Három hónapja.

— Tőle kaptad ezt a... cifra holmit?

Lehajtotta a fejét.

— Tőle. De anyám, szeret, azt mondta, elvesz feleségül.

— Ki innen az én házamból!...

Évekig nem láttam. Eltemettem még az emlékét is. Egyszer este kopogtattak az ajtómon. Bejött a leányom. Kocsi állott a ház előtt. Csak úgy suhogott rajta a sok

selyem, esipke, csak úgy villogott rajta a drága ékszer. Még mindig szép volt. Csak mikor jobban megnéztem, láttam, hogy a rózsapír az arcán — festek. Majd megszakadt a szívem. Ez hát az én leányom.

— Túrtem a csókjait. Anyám lelkem, mit csinál? Bucsuzni jöttem. Elmegyek Amerikába.

— A báróval? — kérdeztem.

— A báró? Hol van az már. Felkacagott durván, élesen. Ő ezt a kacagást hallom azóta folyton, folyvást. Most is itt cseng a fülemben, s hallani fogom még akkor is, amikor az Ur zsámolya előtt fogok térdelni.

— Volt már azóta gróf is, meg herceg. Egy gazdag amerikai elvisz magával. Azt mondta épített

Kiss György szoborműve.

Róbert Károly magyar király szobra.

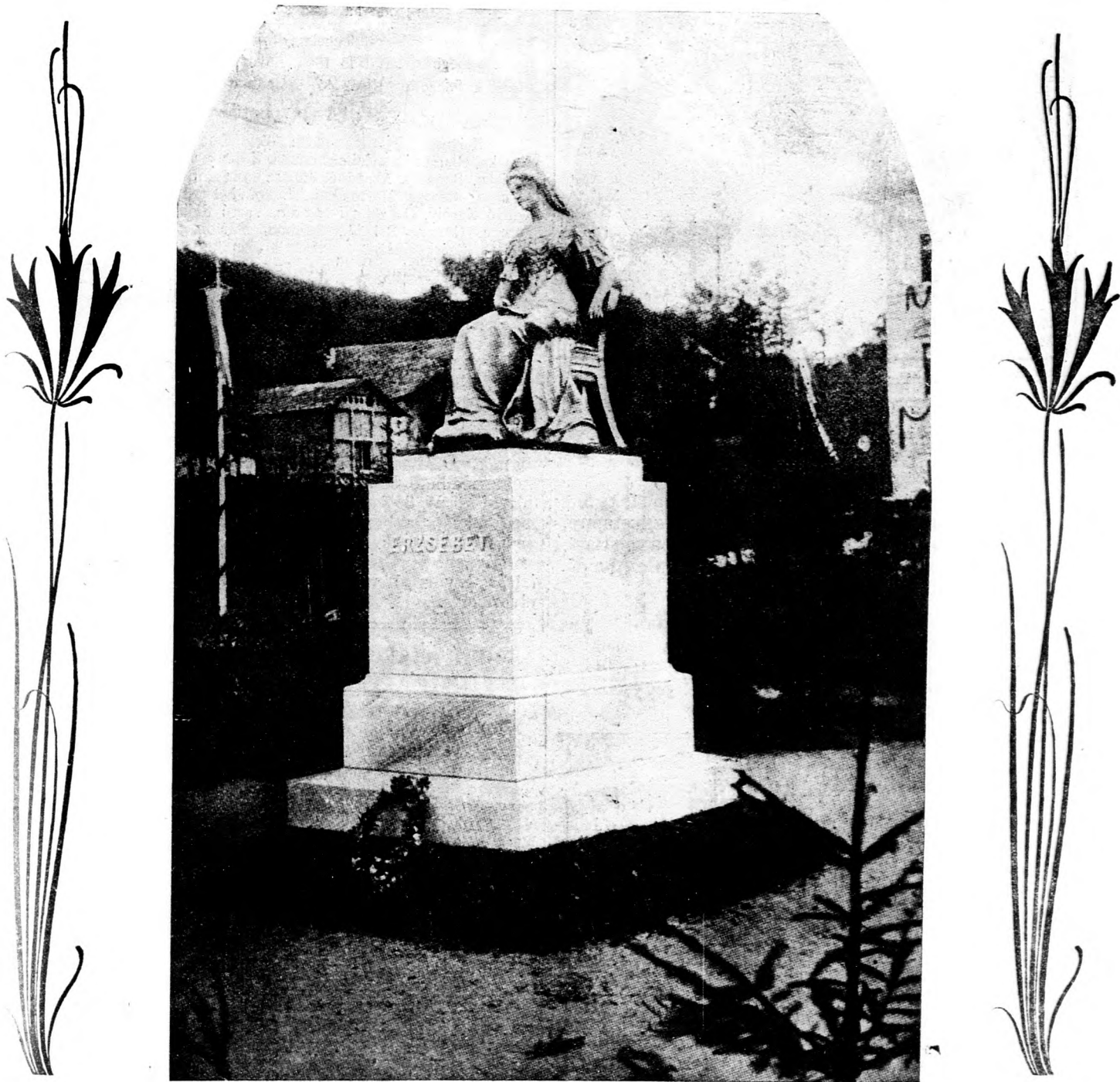
a számomra egy palotát. S én elmegyek. Hoztam pénzt anyám. S hizelegve körülfogott. Majd vesz magának egy szép boltot érte, nem engedem, hogy az utcasarkon ázzon-fázzon. Elég lesz három ezer forint? . . .

— Elég, elég. Tedd csak le az asztalra. Azt hittem megszakad a szívem. Ezt, ezt kellett meg-

— Más világrészbe akarja mondani, mama. Később jól befütöttem a kályhába, legalul raktam azt a pénzt, s kiesavartam a kályhacsövet.

Amikor a kórházban felébredtem, a leányomat rég eltemették már . . .

A haldokló fuldokolni kezdett. Megöltem a gyermekemet. A tulajdon kezemmel. Ha el is adta a

Erzsébet királyné szobra Bártfán.

énem. A leányom odakinálja nekem a pénzt, amit a becsülete árán szerzett. Ekkor egy iszonyu gondolatom támadt. Elpusztítom a földszinéről ezt a világesufját, meg magamat.

— Küldd haza a kocsidat, leányom, maradj itt nálam éjszakára.

— Jó, mama.

— Maradj itt, hisz holnap ugyis a másvilágra utazol. Nevetni kezdett.

becsületét, mégis csak a vérem volt. Az Uristen azért nem engedett meghalni akkor, hogy bűnhődjem itt a földön . . . vétkemért . . . Sok . . . hosszú esztendeig a keresztet. Majd leroskadtam alatta.

A pap lépett be a szobába.

— Feloldozlak, leányom.

Mennyei nyugalom ömlött el Boresa néni arcán.

— Ott, ott a leányom . . . megbocsátott . . . megyek . . .

Dávid Margit.

A divat szerint.

— Mi az, János?

— A gróf ur elküldötte a legujabb felöltőt, mert amíg sétálni méltóztatott, már változott a divat.

Diákok közt.

Diák: (barátjához, aki még az ágyban fekszik) No Béla, jöss-e már egyszer valahára az egyetemre.

Béla: Nem barátom. Az éjjel azt álmodtam, hogy ott voltam s ez — úgy hiszem mára elegendő.

A legrégibb rendjel.

— Melyik a legrégibb rendjel? — kérdi társaságban egy nő, akinek a férje nem igen dicsekedhetett valami szerencsés házi élettel.

— A házikereszt a legrégibb, — jegyzé meg egy agglégény.

Képeinkhez

Róbert Károly magyar király szobra. *Kiss György* műve. Az ezredéves emlékmű, melyet a székesfővárosban az Andrassy-ut végére terveztek, már régóta készül. A nagy munkával megbízott *Zala György* szobrász óriási elfoglaltsága miatt későbbre készülhetne el vele, ezekből *Kiss György* országszerte tisztelt és elismert szobrászművész barátjának is juttatott a nagy emlékmű megalkotásából. Az ilyen művészi dolgot másra ruházni igen nehéz, de ismerte *Zala*, hogy a kire rábizta, az a *Kiss György* Magyarország egyik legnagyobb szobrász-tehetsége. Így készített már el három gyönyörű királyszobrot *Kiss György* művész az ezredéves emlékre, melyek közül ez alkalommal Róbert Károly király jól sikerült szobrát mutatjuk be. De azt se mulaszthatjuk el, hogy szívből ne üdvözlöjünk *Kiss György* szobrász művészt ez újabb, szép sikere alkalmával, mely által újabb babérokat szerzett elismert nagy tehetségének.

Erzsébet királyné szobra Bártfán. Bártfa-fürdőn is szép emléket állítottak boldogult Erzsébet királynénak. A fehér márványszobor szépen emelkedik ki az örökzöld fenyvesek közül. Erzsébet királyné örömmel időzött Bártfán, illő és szép dolog volt emléket ily gyönyörű módon megörökíteni.

Szórejtvény.

Összetett szó vagyok, kilenc betűm vagyok,
Az első öt betűm ronda állat nagyon.
De azért szeretik minden porcikáját,
Mert izletességben nem találni párját.
A második szavam csak négy betűt számlál,
Véres kés nyomában következő halál.
De nem busulnak ám ezen a vig toron.
Kívánom legyen rá neked sok alkalom.
Hajnal felé télben, falun látsz világot,
Menj oda barátom s akkor kitalálod.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1904. november hó 27.

A Független Ujság 45. számában közölt talány megfejtése:

A „v” betű.

Helyesen fejtették meg: Tóth Emma, Joó Mariska, Beke Piroška, Renner Ida, Kalmár Emma, Kövály Jánosné, P. Laszlaméry Mariska, Benedek Árpádné, Juhász István, Sebes János, Gatai János, Csorba Márton ifj., Bakonyi István, Gazda S. Péter, Konyó Károly, Gazda István, Varró Elek, Magyar Atilla, Sós Ferenc, Gyenge P. I. id., Szloboda Márton, Schwarz Áron, Bödis András, Csóri Mihály.

A sorshuzárnál Gatai János (Öcsény) neve, kinek Péterfy Tamás kedvelt könyvét, a „Petőfi Regék”-et, és Gazda István neve jött ki, kinek Molnár István dr. „A váradi sorozás” című könyvét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Tóth Emma. A rejtvény jó. Felhasználjuk. **Ollós Ferenc.** Levelét áttettük a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez. (Bpest, V., Alkotmány-tca 31.) Onnan válaszolni fognak. **Lakatos Ottó.** A Munkácsy-féle takaréktűzhely megrendelhető Markhot Jenő mérnöknel, Budapest, VIII., József-körut 36 sz. **Bartha Pál.** Forduljon ügyvédhez, mert mi láthatlanban ilyen bonyodalmas ügyről véleményt nem mondhatunk. **Szekeres István.** Minden pénteken és szombaton. ifj. **Csók János.** A községi bíró kiadja. **Szemző István.** Így is jól van, de vegyesen jobb és célszerűbb az elvermelés.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése 1904. november 17.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 104—120 K., vidéki borjúhús 1—1·12 K., sertéshus 1—120 K., szalonna füstölt 130—160 K., szalonna, olvasztani való ——— K., hárj 140—152 K., sertésszir 140—150 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg-ja 1·40—1·60 K., hazai sonka 1·60—2— K.

Baromfifélék: élő tyúk 2·20—4·80 K., rántani való csirke 1·20—1·60 K., sütni való csirke 1·60—2·40 K., kaeca, hizott 4—5— K., lud, hizott 10—11— K., pulyka, hizott ——— K., páronkint. Vágott hizott liba 1·12—1·20 K., vágott hizott kappan, kaeca és pulyka 1·30—1·40 K. kg-ként.

Tojás: bácskai 94—96 K., erdélyi apróbb áru 92—94 K. ládánként. (1440 db.) Apadt ——— K., meszes: ——— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 7—8— K., rózsza I. 6·50—7·50 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg-os zsákokban zsákkal együtt 17—18— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2—2·40 K., főzővaj 1·60—1·90 K. kg.-ként. Tehénturó kg-ja 20—24 fillér.

Budapesti piaci árak.

Gabona Árak (metermázsánként értendő.) **Buza** 20·60—21·60 K. **Rossz** 14·70 K-tól 14·85 K-ig. **Árpa** 13·80 K-tól 14— K-ig, jobb minőségű 14·70 K-tól 14·90 K-ig. **Zab** 13·70—14·40 K. **Tengeri** 15— K. **Lisz** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	32·80	33—	31·20	30·60	29·80	29—	28—	27—	16·40

Takarmányvásár. Réti széna 6—10·60 fillér, mubar 8—9·80 fillér, zsupszalma 3·60—4— fillér, alomszalma 3·20—3·60 fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKETChemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografiai leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltekn.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást. Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindentéle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít. Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hízott sertések bizományi értékesítését.

— Közlelbbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

„Agraria“ Erőtakarmánygyár R. T. = Budapest, =

Girószámla a Magyar Általános Hitelbanknál. — Postatakarékpénztári clearing- és chequeszámla 11752. szám.

Sürgőnyczim: ERŐTELEFON, Budapest.

Telefon (interurban) 33—17. szám.

Ajánlja „Agraria“ védjegyzett, kitűnő minőségű, saját gépjárművel gyártott

ERŐTAKARMÁNYÁT.

Az áru kapható vasúthoz szállítva 50 kgos zsákokban, védjeggyel ellátva.

A gyártás: KÜHN GYULA dr. hallei gazdasági egyetem igazgatójának módszerei szerint történik. A takarmányhoz szükséges összes nyersanyagot, mint búzakarót, malátacirát, repce-, napraforgó-, lenmag- és kökmagpogácsát elsősorú és kizárólag magyar gyárakból szerezük be. A cukorszörpöt szintén csakie elsősorú és kizárólag magyar, u. m. szerencsi, mezőhegyesi, háposvári és botfalvi cukorgyáraktól vásároljuk.

Gyártmányaink:

„Agraria“ A. lótakarmányozásra, dus malátacirát-tartalommal. „Agraria“ B. göbolyhizlásra, dus repcepogácsa-tartalommal. „Agraria“ C. tehenészethez, dus tökmagpogácsa-tartalommal. „Agraria“ D. sertéshizlásra, dus árpadara-tartalommal. „Agraria“ E. juh-takarmány, dus cukorrépa-selet-tartalommal.

Állandó vevőkörzéségünk a m. kir. földmívelésügyi és vállas- és közoktatásügyi minisztérium uradalmai, valamint az ország legelső uradalmaitól elmerő-okmányok állanak rendelkezésünkre, melyek bárki által megtekinthetők központi irodánkban.

A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium 142785 — C/1904. szám alatt kelt rendelete értelmében, tekintettel a takarmányhiányra, gyártmányunk szállítására a kivételes díjtétel alkalmazását rendelte el.

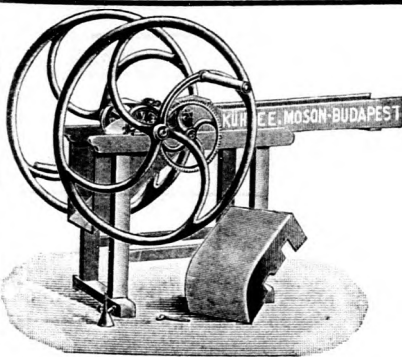
A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete**hordóborértékesítő osztályában**

a Leszámitolóbank közraktárainak I. számú raktárában (IX., Fővám-tér)

kitűnő, fajtiszta fehér s vörös asztali és pecsenye-borok hordókban, valamint a m. kir. pinczemeszteri tanfolyam pinczéiben kezelt elismert jó minőségű palaczkborok előnyös árban kerülnek eladásra.

Elfogad értékesítésre bármely faju **magyar borokat**; felvilágosítást nyújt vevőknek és bortermelőknek

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete igazgatósága,
BUDAPEST, IX. kerület, Csarnok-tér 5. szám.

Főraktár:

BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a. sz. Bevált hírneves

Legujabb, könnyű hajtásu, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírásu

„TUBULÁR“ tejfőlöző gépek kézi- és gőzhajtásra,**Szecsavágó és répvágó gépek** elismert gondos kivitelben készülnek**KÜHNE E.** mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN.**Kiváló munkabírásu **„RAPID“ darológépek** és**TENGERI MORZSOLÓK** kézi- és erőmühajtásra.===== **Burgonyamosó és osztályozó gépek.** =====**Takarmányfülesztők, teljes takarmánykamra berendezések.****Ekók, boronák, rosták, konkolyozók.****„MOSONI DRILL“** tolókerekes rendszerű **sorvetőgépek.**

1904. évi forgalom: 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utoza 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítékl alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.

1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	109,831.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelegetből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
Brassói kénsav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Mütrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

ÚRL REZSŐ

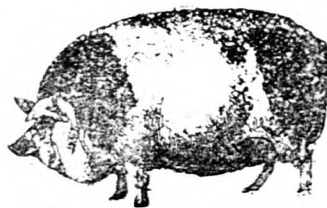
sertésbizományos

Budapest

Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

állatorvosi diätetikai szer lovak, marhák és juhoknak. Közel ötven év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágyhiánytól, rossz emésztéstől valamint a teheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása czéljából, a lenti védjeggyel a valódi.

Egy doboz... 1 K 40 fill.
Fél „ „ 70 „
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János es. és kir. osztr.-magy. kir., román és bolgár hercegi udv. szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Mütrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária“ mütrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.